

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 72**Toimenpidepyyntö ilmalämpöpumpun asentamisesta**

TRE:8285/10.03.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:

Ottman Jyrki, Viitaniemi Riikka

Valmistelijan yhteystiedot

Rakennustarkastusinsinööri Jyrki Ottman, p. 040 806 2050, johtava juristi
Riikka Viitaniemi, p. 050 526 3225, sähköpostit: etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihtööri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Järvinen Minnamaarit, Vastaava lupa-arkkitehti

Päätösehdotus

Toimenpidepyynnön mukainen ilmalämpöpumpun asentaminen ei
edellytä lupaa.

Perustelut

Paritalon asunnon 2 omistaja on ollut yhteydessä rakennusvalvontaan asunnon 1 omistajan asennuttaman ilmalämpöpumpun ulkoyksikköön liittyen. Asunnon 2 omistaja on tuonut esille huolensa ulkoyksikön asennuspaikasta johtuvasta mahdollisesta äänihaitasta laitteiston ikääntyessä. Lisäksi huoli on koskenut mahdollisen uuden, tulevaisuudessa vaihdettavan ulkoyksikön tuottamaa ääntä. Rakennusvalvonnan lvi-insinööri on käynyt toteamassa sisäpihalle asennetun ulkoyksikön asennuksen asunnon 1 omistajan kanssa. Tällä käynnillä ei ole havaittu normaalista poikkeavaa ulospuhalluksesta johtuvaa ääntä. Rakennusvalvonnasta on ohjattu asunnon 2 omistajaa olemaan muun muassa yhteydessä asumisterveysyksikköön mahdollisen äänihaitan toteamiseksi. Tiedossa ei ole, että äänimittauksia olisi tehty.

Asunnon 2 omistaja ei tyytynyt rakennusvalvonnan viranhaltijoilta saamaansa ohjaukseen ja neuvontaan, vaan teki asiassa kantelun Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon (LSSAVI). Aluehallintovirastolle toimitettiin kaupungin ohjeistusta koskien ilmalämpöpumpun ulkoyksikön asennusta sekä menettelyä asiassa koskeva lausunto. Ratkaisussaan 1.9.2023 aluehallintovirasto kiinnitti Tampereen kaupungin rakennusvalvonnan huomiota muun muassa kaupungin rakennusjärjestyksen määräysten sisältöön ja ilmalämpöpumpun asentamista koskevaan lupamenettelyyn ja ohjeiden lainmukaisuuteen. Aluehallintovirasto totesi, että maankäyttö- ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

rakennuslain (MRL) 126 a §:n 3 momentin perusteella toimenpideluvanvaraisuuden vapauttamista koskevat määräykset tulee MRL 126 a § 3 momentin mukaan antaa nimenomaisesti rakennusjärjestyksessä. Näin ollen kaupunki ei voisi siirtää luvanvaraisuudesta päättämistä rakentamistapaohjeeseen. Lisäksi aluehallintovirasto totesi, että Tampereen kaupunki ei ole vapauttanut ilmalämpöpumpun ulkoyksikön asennusta toimenpidelupamenettelystä MRL 126 a §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla, jolloin ilmalämpöpumpun ulkoyksikön asennus olisi edellyttänyt toimenpidelupaa.

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) on korvattu rakentamislain (RakL) ja se on tullut voimaan 1.1.2025. Rakennusjärjestys on uudistettava uuden lain vaatimusten mukaiseksi 31.12.2026 mennessä. Tampereen kaupungin tavoitteena oli uudistaa rakennusjärjestys siten, että uusi rakennusjärjestys olisi tullut voimaan jo 1.1.2025 alkaen. Rakennusjärjestyksen uudistuksen yhteydessä on ollut tarkoitus huomioida uuden lain vaatimukset sekä arvioida, miten rakennusjärjestyksessä huomioidaan ilmalämpöpumpun asennukseen liittyvä lupamenettely. Rakennusjärjestyksen valmistelu on kuitenkin viivästynyt muun muassa alueidenkäyttölain valmistumisen viivästymisen vuoksi. Tampereen uuden rakentamislain mukainen rakennusjärjestyksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä 24.11.–8.12.2023 sekä 19.1.–2.2.2024, jolloin kuntalaisilla on ollut mahdollisuus antaa palautetta OAS:sta. Valmisteluvaiheessa teknisen alan eri viranomaistahoista koostuva työryhmä on valmistellut rakennusjärjestyksestä luonnoksen, jonka yhdyskuntalautakunta on 3.3.2026 päättänyt asettaa nähtäville. Nähtävillä oloaikana 5.3.–10.4.2026 luonnoksesta pyydettiin lausuntoja eri tahoilta, ja myös kuntalaisilla, yrityksillä sekä yhdistyksillä on ollut mahdollisuus esittää mielipiteensä rakennusjärjestysluonnoksesta.

Rakentamislain 42.1 §:n 8-kohtainen lista määrittelee luvanvaraisuuden kynnyksen tietyille rakennuskohteille. Rakentamislain 42.2 §:n mukaan uuden rakennuskohteen rakentaminen edellyttää rakentamislupaa myös, jos rakentamisella on vähäistä merkittävämpää vaikutusta alueiden käyttöön, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön tai ympäristönäkökohtiin, rakentaminen edellyttää viranomaisvalvontaa olennaisten teknisten vaatimusten toteutumisen varmistamiseksi tai rakennusvalvonnan on tarpeen valvoa rakennuskohteen rakentamista yleisen edun kannalta. Muiden rakentamishankkeiden osalta kunta voi rakennusjärjestyksessään määrätä, ettei rakentamislupaa tarvita, kun rakentamishanketta pidetään vähäisenä.

Rakennusjärjestysluonnoksen 15 §:ään on kirjattu rakennusjärjestyksellä luvanvaraisuudesta vapautettavat rakennuskohteet. Julkisivujen korjaus- ja muutostöihin liittyen luvanvaraisuudesta tullaan vapauttamaan rakentamislain 42.2 §:n ja 42.3 §:n tarkoittamana toimenpiteenä muun muassa ilmalämpöpumpun ulkoyksikön sijoittaminen. Vapautus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

perustuu siihen, että sillä katsotaan olevan vain vähäistä merkitystä alueiden käytölle, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön, ympäristönäkökohtiin, yleiseen etuun tai viranomaisvalvonnan tarpeeseen. Muutostöiden tulee kuitenkin täyttää lain ja asetusten, voimassa olevan asemakaavan ja rakentamistapaohjeiden sekä rakennusjärjestyksen määräysten mukaisuuden, vaikka lupaa ei edellytettäisikään.

Asukas 1 on asentanut ilmalämpöpumpun ulkoyksikön Tampereen kaupungin asentamisajankohdan rakentamistapaohjeistuksen mukaisesti. Yleisen edun kannalta sisäpihalle asennetulla ulkoyksiköllä ei ole merkitystä kaupunkikuvallisena julkisivumuutoksena. Kohdekäynnillä ei ole havaittu aistinvaraisesti arvioituna sellaista äänihaittaa, että sillä olisi ollut merkitystä ulkoyksikön sijoittumiseen. Ilmalämpöpumpun asentaminen ei siten edellytä rakentamislain 42.2 §:n perusteella rakentamislupaa. Koska voimassa oleva rakentamislaki ei edellytä rakentamislupaa eikä v. 2027 alusta voimaan tuleva rakennusjärjestys tule edellyttämään lupaa ilmalämpöpumpun asentamiselta, rakennusvalvontaviranomaisen ryhtymistä valvontatoimiin tai hallintopakon asettamiseen ilmalämpöpumpun poistamiseksi ei voida pitää hyvän hallinnon ja hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisena. Näin ollen asiassa ei ole aihetta ryhtyä enempiin toimenpiteisiin tämän päätöksen lisäksi.

Henkilötietoja sisältävä teksti

Henkilötietoja sisältävät tiedot poistettu.

Tiedoksi

Toimenpidepyynnön tekijä, huoneiston A1 asukkaat, Jyrki Ottman, Riikka Viitaniemi

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetettiin nähtäväksi 5.6.2026 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty Suomi.fi- palvelulla 5.6.2026

Muutoksenhakuviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampere

05.06.2026

Hanna Sandström

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Hallintosihteeri

02.06.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Hallintovalitus

§72

Hallintovalitus

Hallintovalitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen, kun se ei ole muuttunut oikaisuvaatimusmenettelyssä, saa muutosta hakea valittamalla kuitenkin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistukseen tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana tai kun todisteellisesti sähköisesti tiedoksiannettu päätös on vahvistettu vastaanotetuksi. Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja muut yhteystiedot; myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Lisäksi valitusviranomaiselle on soveltuvalla tavalla ilmoitettava myös valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa valitusviranomaiselle. Sähköisen valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisen päivän aikana. Paperisen valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.